

ŠTRAJK U TIJELIMA SUDBENE VLASTI I DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU

Ostvarili smo prosječno 50 posto od našeg prvobitnog zahtjeva za povećanje od 400 eura. Ostatak planiramo izboriti u razdoblju pred nama

Dana 5. lipnja 2023. u 7,00 sati počeo je štrajk zaposlenih u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu. Pokrenuo ga je SDLSN RH radi zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih interesa svojih članova. Štrajku su se dobrovoljno pridružili i drugi zaposleni, nečlanovi, a veliki dio njih se tijekom štrajka i učlanio u SDLSN RH. Osnovane su i nove sindikalne podružnice. Vođeni motom – Svi za jednog, jedan za sve! – zaposleni u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu „disali su kao jedno“. Svaki novi dan štrajka bio je nova borba.

I tako do 27. srpnja 2023. kada je jedan od najduljih i najdramatičnijih štrajkova u povijesti hrvatskog štrajkanja završen potpisivanjem sporazuma s Vladom RH kojim je ugovoren dodatak na plaću u iznosu 12 posto koji je isplaćen državnim službenicima i namještenicama u tijelima sudbene vlasti i državnim odvjetništvima raspoređenima na radnim mjestima s propisanim koeficijentima do 2,30, počevši s plaćom za srpanj.

SDLSN RH je 25. srpnja dobio službenu verziju Vladine ponude, a jutro kasnije se ta ponuda slala članstvu na izjašnjenje. Članstvo je bilo podijeljeno. Od 47 podružnica, koje su se izjasnile, 25 je prihvatilo ponudu. Stoga je Štrajkaški odbor, koji je vodio štrajk i bio odgovoran za njegovo provođenje, većinom glasova, uz jedan glas protiv, odlučio o prihvaćanju Vladine ponude.

Sporazumom je zajamčeno i sudjelovanje SDLSN RH u izradi prijedloga uredbe o koeficijentima složenosti poslova temeljem novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama.

Isto tako, sporazumom je van snage stavljena i Vladina odluka o umanjenju plaće za vrijeme sudjelovanja u štrajku koja je bila na snazi od 17. srpnja.

Iako nismo u cijelosti uspjeli izboriti željeno povećanje, kroz dva kruga povećanja učinili smo puno. Za sebe, ali i druge kolegice i kolege u državnoj i javnim službama. Da nije bilo nas i naših aktivnosti ne bi bilo privremenog dodatka na plaću službenicima i namještenicima u državnoj i javnim službama s koeficijentima od 0,631 do 1,867 niti povećanja od 12 posto u pravosudnim tijelima. Dvanaest postotno povećanje je bez poreznih olakšica, uvećanja koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima (4, 8 i 10 posto)..., što, u konačnici, povećava neto iznos plaće svakome individualno. Ostvarili smo prosječno 50 posto od našeg prvobitnog zahtjeva za povećanje od 400 eura. Ostatak planiramo izboriti u razdoblju pred nama.

Uspjeli smo i da vladajući, nakon godina ignoriranja i zanemarivanja, ali i mnogi drugi, napokon primijete i shvate važnost službenika i namještenika u funkcioniranju pravosudnog sustava. Više nisu nevidljivi i beznačajni u internim igrama moći među različitim podskupinama zaposlenika javnog sektora.

Mala skupina zaposlenih u pravosudnim tijelima, predvođena SDLSN, uspjela je svojom upornošću i ustrajnošću izboriti puno bolju startnu poziciju svim sindikatima državne i javnih službi za jesenske kolektivne pregovore.

Porazni podaci

Iako imaju ključnu ulogu u osiguravanju bržeg, učinkovitijeg i pravednog sustava za sve, zaposleni u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu su četvrti najlošije plaćeni od 24 kategorije službenika. Porazan podatak za državu, doista. Ovaj štrajk je omogućio da Vlada uvidi i zaostajanje drugih u sustavu.

Tri godine strpljenja

Od početka 2020. SDLSN RH je „za stolom“ tražio povećanje plaće službenicima i namještenicima u pravosudnim tijelima te onima najniže rangiranim u cijelom sustavu državne uprave, no bezuspješno.

Tri godine strpljenja bilo je i više nego dovoljno. Razočarani dobivenim mrvicama minimalističkim povećanjima osnovice za obračun plaće i koeficijenta složenosti poslova, odlučili su – tražimo povećanje plaće za 400 eura neto. Potpisanim Memorandumom s reprezentativnim sindikatima prilagodili su zahtjev na 300 eura povećanja neto plaće. Tražili su i reguliranje pregovaranja za službenike i namještenike u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu.

Ministar pravosuđa i uprave Ivan Malenica cijelo je to vrijeme izražavao sklonost uređenju cjelokupnog sustava. Istaknuo je Nacionalni plan oporavka i otpornosti kroz koji bi se donio Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama koji bi omogućio transparentan i pravedniji sustav plaća. SDLSN RH je ostao suzdržan o donošenju takvog zakona obzirom da se on periodično najavljuje već više od deset godina te je inzistirao na daljnjem dijalogu o povećanju plaća neovisno o zakonu.

SDLSN RH je inzistirao na legitimnim očekivanjima postavljenim u procesu mirenja iz 2019. kada je povećanjem koeficijenta devet posto bio obuhvaćen samo dio referenata u pravosuđu.

Tužba Vlade RH

Vlada RH je pod svaku cijenu htjela spriječiti štrajk. Podnijela je tužbu protiv SDLSN RH kojom su tražili utvrđenje štrajka nezakonitim. Istodobno su predložili i donošenje privremene mjere kojom se provođenje štrajka zabranjuje smatrajući da bi, u protivnom, mogla nastati nenadoknativa materijalna šteta za opću javnost i Republiku Hrvatsku koja je u obvezi osigurati obavljanje pravosudne vlasti.

Županijski sud u Zagrebu donio je 2. lipnja odluku kojom je odbijen prijedlog za određivanje privremene mjere zabrane štrajka. Konačna odluka o tužbenom zahtjevu donijeta je tri dana kasnije, tri sata nakon početka štrajka – ŠTRAJK JE BIO ZAKONIT!

- Napokon imamo sudsku praksu. Ovo je povijesni dan za sindikate, osobito za nereprezentativne sindikate, jer je presuda potvrdila ono što su isticali – da mogu ići u štrajk zbog gospodarskih i socijalnih interesa članova. Govorili su nam – niste reprezentativni ne možete štrajkati, ne možete pregovarati o osnovici, ne možete razgovarati o koeficijentima jer su uređeni uredbom, ne smijete ništa, pa smo danas pokazali da smo ipak reprezentativno hrabri i da, ipak, možemo sve, komentirala je konačnu odluku Suda predsjednica SDLSN Iva Šušković.

Vlada se, očekivano, žalila na takvu presudu. No, Vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske je odbilo žalbu te potvrdilo prvostupanjsku odluku Županijskog suda u Zagrebu. Zaključeno je da se radi o štrajku organiziranom u svrhu zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih interesa, stoga, sindikat koji organizira štrajk za tu svrhu ne mora biti utvrđen kao reprezentativni. Reprezentativnost je potrebna ako se radi o štrajku zbog spora o sklapanju izmjena ili obnovi kolektivnog ugovora, o čemu u ovom slučaju nije riječ.

Ocijenjeno je da postoji ovlaštenje tuženika na organiziranje štrajka jer se takvo pravno shvaćanje temelji na analizi pravnih normi Zakona o radu, koje uređuju institut prava na štrajk, Ustava Republike Hrvatske, kao i Zakona o državnim službenicima i namještenicima. Pri tome, naglašeno je, da je pravo na isplatu plaće za obavljeni rad osnovno i najvažnije pravo radnika iz radnog odnosa, kao i temeljno pravo iz Ustava koje jamči svakom zaposleniku pravo na zaradu kojom može osigurati sebi i obitelji slobodan i dostojanstven život.

Uz to, zakonitim je proglašen i naš zahtjev za reguliranjem kolektivnog pregovaranja u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu

Nužni poslovi

Zakonski, na prijedlog poslodavca, sindikat i poslodavac sporazumno su trebali izraditi i donijeti pravila o nužnim poslovima koji se nisu smjeli prekidati za vrijeme štrajka. No, Vlada RH tijekom postupka mirenja, uz tvrdnje kako to uopće nije mirenje, nije predložila ni pravila o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka te o tome nije postignut sporazum. Stoga su štrajkaši obavljali samo poslove koji su prijeko potrebni radi sprječavanja ugrožavanja života, zdravlja ili osobne sigurnosti pučanstva. ali i hitne poslove. Cijelo vrijeme štrajkali su odgovorno.

Nuđenje ničega

Na Vladi RH je bilo da konkretnom ponudom doprinese što bržem okončanju štrajka kako u interesu građana RH, tako i u interesu svih zaposlenih u sudovima i državnom odvjetništvu. No, konkretne ponude ni u četvrtom tjednu štrajka nije bilo.

- Ne pristajemo na nuđenje ničega, mi moguće pristajemo na ponudu nečega, a o tome će odlučiti naše članstvo, poručila je tada Šušković.

Uslijedio je veliki prosvjed pod prozorima Vlade RH.

Prosvjed potplaćenih i zanemarivanih

„Hvala svima koji ste došli iz svih dijelova Lijepe naše. Prekrasno je bilo vidjeti nas sve ujedinjene u borbi za pravdu... emocije su nas ponijele, adrenalin rastao cijelim putem do Markova trga. Postali smo jedna obitelj. Ponosim se svima vama jer ste toliko ustrajni i hrabri. Snaga zajedništva ima ogromnu moć, grlim vas sve!, napisala je Vlasta Janton u komentaru na objavu na Facebook stranici SDLSN RH o prosvjedu zaposlenih u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu, održan 30. lipnja na Trgu sv. Marka u Zagrebu. Napisala je sukus svega.

Uistinu su došli iz svih županija Lijepe naše. Trebalo je čak 34 velika autobusa i četiri mini busa. Došli su i osobnim automobilima, vlakom, tramvajem, pješice... došli su ujedinjeni u borbi za bolje pravosuđe, borbi za dostojanstvo, ugled i poštovanje službenika i namještenika u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu. Tražili su ono što im je njihov poslodavac – Vlada Republike Hrvatske – oduzeo, a nije imao pravo na to. Markov trg je bio krcat!

Podršku njihovoj borbi dale su i brojne kolegice i kolege koji su ostali na svojim radnim mjestima obavljajući nužne i hitne poslove. Podržale su ih i kolegice i kolege iz drugih podružnica SDLSN. Svojim dolaskom podržale su ih i sindikalne kolegice i kolege iz drugih sindikata iz naše sindikalne središnjice Nezavisni hrvatski sindikati i izvan nje. Podržali su ih suci, odvjetnici, pravosudni policajci. Podržali su ih oni koji dijele njihovu sudbinu potplaćenih i zanemarivanih radnika...

Predsjednik Vrhovnog suda

Borbu službenika i namještenika u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu javno je podržao i predsjednik Vrhovnog suda Radovan Dobronić. Pisao je predsjedniku Vlade RH Andreju Plenkoviću kako problem plaća i sudaca i sudskih službenika, sudske zgrade koje su u katastrofalnom stanju i vrlo slaba informatizacija dovode do toga da nisu ispunjene tri temeljne kategorije za normalan rad sudova. To su elementarni uvjeti za funkcioniranje sudova i oni nam nisu osigurani.

Tražio je i da ga predsjednik Vlade čim prije primi zajedno s predstavnicima SDLSN RH. Nije ga primio.

Sporazum o razumijevanju

Nakon nekoliko sastanaka s resornim ministrom na kojima nije ništa ponuđeno, u šestome tjednu štrajka ponuđen nam je Sporazum o razumijevanju. Isto što nam je i ranije ponuđeno samo u obliku Memoranduma o razumijevanju temeljem kojeg je isplaćen privremeni dodatak.

- Danas je to jedan Sporazum koji je drukčiji u pravnom smislu u odnosu na sami Memorandum. Međutim, ono što sporazum sada definira je nešto što se već dogodilo, a to je u stvari prva faza povećanja koja je bila u isplati u srpnju za lipanj. Druga faza je ustvari onaj cilj koji su i ranije definirali da u 2024. novim uredbama, koje su vezane na Zakon o plaćama, definiraju nove koeficijente koji će značiti u konačnici povećanje plaća. Dakle, izostala je ponuda u vidu dodatka kako bismo premostili razdoblje do 1. siječnja, rekla je Šušković.

Članovi su se većinom izjasnili PROTIV takva Sporazuma uz rizik donošenja Odluke o neplaćanju dana provedenih u ZAKONITOM ŠTRAJKU.

Neplaćanje dana provedenih u štrajku

Vlada je nakon vijesti da se štrajk pravosudnih službenika i namještenika nastavlja reagirala promptno i oštro. Na sjednici održanoj neposredno nakon objave SDLSN RH da je Vladin prijedlog odbijen i da se štrajk nastavlja donijela je odluku da se, počevši od 17. srpnja, službenicima i namještenicima koji ustraju u štrajku neće isplaćivati plaća za dane provedene u štrajku niti dodatak na plaću nego će im se uplaćivati samo obvezni doprinosi, razmjerno vremenu koje provedu u štrajku, rekao je ministar Malenica.

Štrajk se nastavio. Nakon najave da će se, nakon sedam tjedana štrajka, u pravosuđu obustaviti rad na hitnim poslovima i ubuduće obavljati samo nužni poslovi, SDLSN RH je s čelnicima Vrhovnog suda i DORH-a definirao koje poslove treba nužno obavljati. Iako je bilo teško unaprijed predvidjeti sve potencijalne situacije koje će doći pred sudove, predsjednica SDLSN RH Iva Šušković je u dogovoru s predsjednikom Vrhovnog suda Radovanom Dobranićem te glavnom državnom odvjetnicom Zlatom Hrvoj-Šipek definirala kako će štrajkaši nastaviti obavljati poslove nužno potrebne radi sprječavanja ugrožavanja života, zdravlja i sigurnosti.

Kao nužne poslove koje će nastaviti raditi definirali su istrage, poslove vezane uz privođenja, pojedine radnje u postupcima koji se tiču djece te osoba s duševnim smetnjama. Primjerice, obiteljsko nasilje, odluke o izdvajanju djeteta iz obitelji...

„Štrajk službenika i namještenika u pravosuđu ukazao je na njihov izrazito loš financijski status, ali i na druge, na žalost, brojne probleme pravosudnog sustava – materijalne, tehničke i organizacijske – koji traže hitnu i neizostavnu reakciju nadležnih državnih institucija. U situaciji kada sudbena vlast ne može uredno funkcionirati, kada građani ne mogu ostvarivati svoja zakonska i ustavna prava i kada ne postoji volja Vlade Republike Hrvatske da se takva situacija riješi, držim kako je potrebna hitna reakcija zakonodavne vlasti, Hrvatskog sabora, u cilju traženja rješenja za probleme u pravosuđu, stabilizacije situacije i ponovne uspostave redovitog funkcioniranja sudstva, a time i ukupne državne vlasti“, obrazložio je predsjednik Milanović.

U konačnici, predloženi zaključak nije dobio potreban broj glasova, jer je 77 zastupnika bilo protiv.

“Budući da Vlada poduzima sve potrebne mjere oko sudbene vlasti, sazivanje izvanrednog zasjedanja bilo je nepotrebno. Predsjednik RH je obezvrijedio ovlasti koje mu daje Ustav“, zaključak je koji je predložila vladajuća saborska većina. Taj je zaključak usvojen.

Izvanredna sjednica Hrvatskog sabora

Na traženje saborske oporbe, predsjednik RH Zoran Milanović, s kojim se u međuvremenu sastao predsjednik Vrhovnog suda, uputio je predsjedniku Hrvatskog sabora Gordanu Jandrokoviću zahtjev za izvanredno zasjedanje Hrvatskog sabora s dvije točke dnevnog reda, od kojih je jedna bila pravosuđe - Zaključak kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje odmah, a najduže u roku od 15 dana, poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo uredno funkcioniranje sudbene vlasti u Republici Hrvatskoj.

Svoj Zahtjev za izvanredno zasjedanje Hrvatskog sabora predsjednik Milanović obrazložio je činjenicom da je prema Ustavu RH dužan brinuti za redovito i usklađeno djelovanje te za stabilnost državne vlasti. „Budući da je već sedmi tjedan u tijeku zakoniti štrajk službenika i namještenika zaposlenih u pravosuđu, a pogotovo imajući u vidu činjenicu da je ovoga tjedna gotovo u cijelosti obustavljen rad sudova i državnih odvjetništava u RH, držim kako je ozbiljno ugroženo redovito djelovanje pravosudne grane državne vlasti čime se ugrožava stabilnost ukupne državne vlasti“, navodi se, među ostalim, u obrazloženju zahtjeva.

Cjelokupna oporba predložila je još i zaključak kojim se zadužuje Vladu da donese odluku kojom će državnim službenicima i namještenicama svi dani provedeni u štrajku biti plaćeni te tražila da se ukine Odluka o umanjenju plaće i dodataka na plaću štrajkašima. Zaključak nije usvojen.

Sindikalna nesolidarnost

Uz brojne poruke podrške bili smo izloženi i brojnim pritiscima, javnosti vidljivim, ali i skrivenim. Tako je umjesto iskaza solidarnosti ili barem šutnje, Sindikat policije Hrvatske koji, posljedično lošim odredbama Zakona o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata, tvrdi kako predstavlja sve u državnoj službi sedam tjedana štrajka svim sredstvima pokušavao omalovažiti i ugušiti našu borbu za голу egzistenciju zaposlenih u pravosuđu.

U najmanju ruku neshvatljivo je da je sindikat, odnosno predsjednik SPH Dubravko Jagić, koji se ogradio od štrajka i stao uz Vladu RH koja je osporavala zakonitost štrajka, nakon sedam mukotrpnih tjedana borbe hrabrih ljudi, mahom žena, izjavio „spremni smo napraviti sve da naši članovi budu zadovoljni“ čime je ponavljao ultimatum Vladi RH da se povećanje plaća u pravosuđu uvjetuje povećanjem i „članovima Sindikata policije Hrvatske“.

I dok su se brojni naši građani, među kojima čak i umirovljenici, osupnuti brutalnošću Vlade, nudili pitajući mogu li kako pomoći našim ljudima ako u štrajku ostanu bez plaće, kolege sindikalci SPH kao oni koji predstavljaju sve, pa tako valjda i ove u štrajku, govorili su „ako date njima, morate i nama“, dok istodobno nisu pokazivali niti trunak solidarnosti, ni podrške štrajku.

Štoviše, „u duhu temeljnih vrijednosti sindikalizma“ nastavili su s negativnom kampanjom onemogućavanja sindikalnog djelovanja SDLSN RH i njegovih sindikalnih povjerenika. Već su ranije u pismima čelnicima tijela u državnoj službi, pa tako i u pravosuđu, upozoravali čelnike tijela da nijednom drugom sindikatu ne smiju omogućiti uvjete za sindikalno djelovanje. Predložili su da nam se naplaćuje korištenje prostorija za sindikalni rad po cijeni koja će „odgovarati komercijalnom tržištu za najam prostorija“, ali i da se sindikalnim povjerenicima nerezultativnih sindikata ne omogući obavljanje sindikalnih aktivnosti u radno vrijeme.

To su im omogućile odredbe Zakona o reprezentativnosti koje cjelokupnu državnu službu tretiraju kao jedno, a u tom jednom dominira policija – policijskih službenika ima oko 20.000, dok ostali dijelovi te službe, kao što je pravosuđe, ne bi nikad došli do izražaja da se nisu ujedinili i zajednički pobunili. U još gore su položaju zbog svoje malobrojnosti zaposleni u pojedinim ministarstvima koja broje nekoliko stotina ljudi.

Ocjena ustavnosti Zakona o reprezentativnosti

Zbog svega ranije spomenutog i šire, SDLSN RH podnio je Ustavnome sudu RH prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom RH odredaba Zakona o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata.

Osporavaju se odredbe Zakona koje se odnose na kriterije utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje, odnosno odredba koja se odnosi na sastav pregovaračkih odbora sindikata za kolektivne pregovore u državnoj i javnim službama.

Odluka o isplati dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima

Isti dan kada je počeo štrajk u tijelima sudbene vlasti i državnom odvjetništvu Vlada nam je prezentirala [Odluku o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama](#), očito kako bi se zaustavio štrajk i osigurao socijalni mir.

Nastavno, po završetku štrajka Vlada je donijela i [Odluku o isplati dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima](#) temeljem kojeg dodatak u visini od 5 ili 10 posto, ovisno o koeficijentima, ostvaruju policijski službenici, službenici pravosudne policije, porezni i carinski službenici te državni službenici i namještenici u tijelima državne uprave i drugim državnim tijelima, ako ne ostvaruju dodatke za poslove utvrđene posebnim propisom ili sporazumom.

Odluku Vlade koja je dodatno podigla plaće najniže plaćenim zaposlenicima državne uprave, pa i pravosudnoj policiji, smatramo još jednim uspjehom našeg sindikata. Da nije bilo nas i aktivnosti u pravosudnim tijelima ne bi bilo ni tih dodataka. Idemo dalje.

PRAVNI SAVJETI

PITANJE

Uskraćuje li se naknada troška prijevoza na posao i s posla službenicima koji pravo naknade tog troška koriste u visini cijene mjesečne karte ili u visini 1/12 cijene godišnje karte za vrijeme kada više od dva dana u mjesecu nisu na poslu radi godišnjeg odmora?

ODGOVOR

Uzimajući u obzir da je odredbom čl. 52. stavka 12. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike ugovoreno ostvarivanje prava na naknadu troškova prijevoza u situacijama kada ga službenik i namještenik ne koristi, odredba stavka 20. Kolektivnog ugovora prema kojoj se naknada neće isplatiti za dane kada službenik i namještenik više od dva dana uzastopce nije u obvezi dolaska na posao ne odnosi se na službenike i namještenike kojima se isplaćuje naknada troškova prijevoza u visini 1/12 godišnje karte ili u visini cijene mjesečne karte.

Sukladno članku 53. stavku 21. Kolektivnog ugovora, radi korištenja godišnjeg odmora onih službenika i namještenika koji ostvaruju pravo na naknadu troškova prijevoza u visini mjesečne karte, naknada se neće isplatiti samo za jedan mjesec i to onaj u kojem koriste pretežiti dio godišnjeg odmora. Naknada troškova prijevoza službeniku i namješteniku koji to pravo ostvaruje u visini cijene mjesečne karte, neće se isplatiti niti za onaj mjesec u kojem nijedan dan nije bio nazočan na poslu. Odredba stavka 21. ne primjenjuje se na službenike i namještenike koji ostvaruju pravo na naknadu troškova prijevoza u visini 1/12 cijene godišnje karte.

Propustili ste newsletter?
Želite se prijaviti za primanje
newslettera?

Javite se na 01 46 28 218 ili pišite na
marijana.tomic@sdlsn.hr

WWW.SDLSN.HR

WEB
STRANICA

FACEBOOK
STRANICA

FACEBOOK
GRUPA

NEWSLETTER

PRISTUPNICA